

Kunigystės kelionėje tik kūryba nuramina ir paguodžia

Kunigas J. Jasėnas su nauju aprangos įvaizdžiu pristatė naują savo poezijos knygą.

Vytautas JUŠKIENĖ
OP korespondentė

Justas Jasėnas, aukštaitis nuo Panevėžio, 1982-ųjų birželį gimęs Katinų kaime netoli Ramygalos. Dar visai jaunas žmogus, 2007 metais pasižymėjęs kunigystės misijai, keliauja per miestą ir kaimišką Rytų

Aukštaitijos parapijas su dvasinės tarnystės užduotimi, visur palikdamas savitą kūrybos brydį ir savo ištikimų gerbėjų sutelktą ratą. Tas ratas neišsklinda, kunigui išvykus svetur, poezijos skaitytojai seka kunigo Justo keliu ir takelius, skubina perskaityti, kas naujo parašyta.

Naujausia knyga

O skaityti nelengva, nors tekstai trumpučiai, ištarnami lyg vienu iškvėpimu, nesustojant prasmės pauzėms, be taškų ir kablelių, bet lengvai suvokti nesiduodantys.

Kupiškio viešojoje bibliotekoje neseniai pristatyta naujausia, jau trečioji, J. Jasėno knyga „Surink iš pakraščiu“.

Čia paskutinė knygos stotelė, jos pristatymai jau buvo Kaune, Panevėžyje, Anykščiuose, Zarasuose, Utenoje, ir mažuose kaimeliuose, kur J. Jasėno darbuotasi, kur esama bičiulių.

Ellėraščiai gimsta svetur

Bičiuliai ne tik poezijos mėlėtojai, bet ir prasmingos J. Jasėno publicistikos skaitytojai, mėgėjų teatro gerbėjai. J. Jasėnui labai patinka vaidinti, savo vyresnybės paskirtas Kupiškį pasakojo save ramines, kad galės vaidinti čionykščiam „Provincijos“ mėgėjų teatre, ir vaidins, ką geriausiai jaučia, kuniga ir poetą Vienažindį, kitąsyk – Antaną Baranauską. J. Jasėnas seniai bičiulijasi su Anykščių muziejininkais, yra parėngęs spektaklį „Didis šturmas dūšioj griaudė“ pagal Antano Baranausko, Klemenso Kairio ir Karolinos Praniauskaitės laiškus. Su tuo vaidinimu ir dabar keliauja po Lietuvą. Šią vasarą kunigas Justas su muziejininkais nuvažiavo net iki Gruzijos, dabar vadinamos Sakartvelu, ten keliavo Antano Vienuolio gyvenimo ir kūrybos keliais. Bėkliaudamas rinkosi vienvietės akimirkas ir kūrė poetinius tekstus: „Kazbėko papėdėje / Vakareja / Liejas žiburiai / Metas skaityti / Vienuolij“.

Kupiškyje J. Jasėnas kungavo ilgiausiai, šešerius metus, bet per tą laiką prisipažino nesukūręs čia nė vieno ellėraščio. Jie gimdavo nuklydus svetur,

dažniausiai Kaune, kur studijavo teologiją, Zarasuose, dar Panevėžyje, kur dabar darbuojasi rezidentu šv. apaštalo Petro ir Povilo parapijoje.

Kodėl šitaip nutinka, kodėl ir kaip ištinka kūrybos impulsai, kad liejasi skirtingi tekstai?

To klausinėjo ir Vytauto Didžiojo universiteto studentė Ignė Rotautaitė savo magistro studijų baigiamajame darbe, dokumentiniame filme „Nenoriu būti tiki-mo despotu“, kurio ištrauka buvo parodyta knygos pristatyme.

Be kunigo sutanos, be dogmų

Kūryba atsiranda visur ir iš visko, iš gyvenimo, kuris yra sudėtingas, iš sunkumų, sopulių, kritimų, buvimo prasmės ieškojimų, baimės ir nerimo, nežinios... Taip kalbėjo filmo herojus, irkludamas valtį Šveltosios upe prie Anykščių. Atsakymų apie gyvenimą ir buvimą prasmę galima surasti ir knygoje – tai maža bitė ant nykstančio žiedo, driežai sunykusios tvirtovės griuvėsiuose, išsekusios upių vagos ir daugybė pakraščių – lauko, sapno, pamatų, lygumų, krantų, sielų... Kita vertus, gal ir atsakymų ieškoti neverta: „Kas mus supras / Vėlų vakarą / Jau nebeaušta / Tik gaudumas / Gyvenimo pakraštyje“.

Autorius skaitė savo poeziją gerbėjams Kupiškyje, mažuosius tekstus skaitė kiti renginio dalyviai. Ir žaismingai teatrališkai poetas improvizavo: atėjo į susitikimą be kunigo sutanos, be kostiumo, bet su „varlyte“ iš Vilniaus, kepuraitė iš Gruzijos, skrandelė iš Jordanijos. Davė pažadą atvykti kitamet ir pristatyti savo pirmąją prozos knygą, jeigu pasiseks.

Iš J. Jasėno poezijos knygos „Surink iš pakraščiu“

Dienoraščiai kuriuos per
Pilnatį skaitau
Prisišaukiau skaudantį
Gyvenimą
Nepažinęs jo kitaip būčiau
Dabar į paraštes rašau
Ir rašalas ir kraujas
Susimaišo

xxx

Andrioniškyje
Iš kamino veržias
Tiršto balto dūmo tumulas
Gal popiežių renka
Gal šiaip dorą žmogų
Kaimui gelbėti
Kai jau nebėra gyvų
Visi po sniegu paslėpti
Užmiršau į kurią pusę
Nusisuko šventoji
Kai pamiškėje įdienojus
Tamsiau ir baugiau
Šviečia šešėliai

Kaip išgelbėt žmogų prarandamą

Tuščių langų klaurymės
Sutraiškytos staktos
Žolė vis gyva
Tik jau ne takas
Obelis
Nevainikuojama bičių
Kažkur išėjusi gyvybė
Tuščiuose laukuose
Žiūrėdamas į baltus debes
Kaukia buvusiųjų vėjas

xxx

Močiutės
Pasenusios Marijos
Suklupo prie švento
Barūnų paveiklo
Spalio pavakaryje
Sulinkusios snabžda
Nieko daugiau
Tik nuovargis
Skarelėms mirguliuojant

xxx

Kaip mums dar toli
Iki žvaigždės
Sapno aukštybės
Vis nemukrentančios

xxx

Svetimus mindau
Kapus
Nepažįstu raidyno
Slidžios plokštės
Ant mirusių kūnų

xxx

Dvi mergytės
Gruziniškai klega
Jų delniukuose
Moters kaitra
X x x
Kaip mgludinti žodį
Kaitroje
Kalnyne

Kad suprastų mane
Nekalbanti

xxx

Upės be vandens
Padėdū rožės
Žiedų ant akmenų
Žmonių gyvenimo sekmadienis

xxx

Gvazdikų girliandos
Padėjau tuščiame kape
Buvusiųjų
Miegui
Papuošti

xxx

Motėris miega kažkur lau-
kuose
Jos plaukai su žolėmis
Lūpos su žeme
Arti kūdikio arti gyvenimo
Sapnas beldžias ir beldžias į
širdį

xxx

Į Tave
Taip nedrąstai artėjau
Paimki mane iki trupinio
Apseki save ir žydėki iki saulės
Ir būk kaip krantai kaip dugnas
Kaip šiandien

xxx

Mėnesienoje tyli grūdai
Tyli laukiantis vakaras
Kol ateis priartės ir palies
Iš aukštybių artėjantis

xxx

Vaiko batelis
Po tūkstančio metų

Ant apleisto altoriaus
Tiek teprisimenu

xxx

Apkabink mane Tyloje
Kai tik virpam
Kai tyli lūpų kampučiai
Mūsų dar laukia
Ežeras laukia
Mėlynos akys graudžios
Dar tebelaukia
Kai tarsim TAIP
Ir keliausim

xxx

Angele
Budėk sapno pakraštyje
Mėnesienos naktį
Saugok tai kas dar bus
Pro šalį praeis
Nepastebėsiu
Gelsvėjančios tylos virš miesto
Namų
Primink
Išsargotą Betliejaus nežino-
mybę

xxx

Mums atsikvėpti

xxx

Tėvui Stanislovui
Nykyio ir Liaudės krante
Vakarejanai
Aukštojo saulėtų verandų
Rilkė lietuviškai šnekinai
Sukilimas toldamas artėja
Milošas protėvių ažuolus
glosto
Svirskis šventiesiems dailina
veidus
Tėvelis užsimerkęs aplieja
Grigališkojo choralo virpė-
jimu

